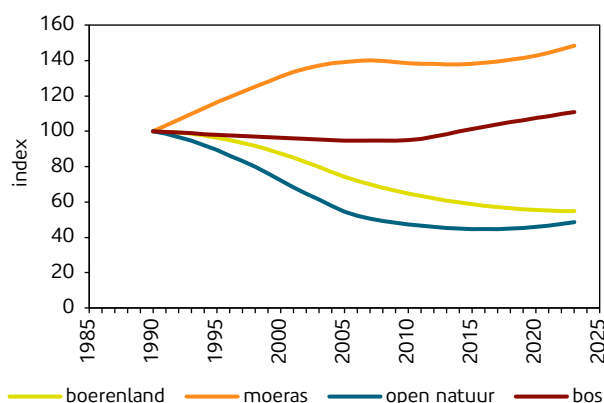

Trends broedvogels per leefgebied

Om de ontwikkelingen van Nederlandse vogelpopulaties in verschillende leefgebieden goed te kunnen volgen, worden indicatoren gebruikt. Ze geven een eerste indruk van de veranderingen in de vogelpopulaties binnen een leefgebied en worden samengesteld uit de populatietrends van karakteristieke soorten van de verschillende leefgebieden. De indicatoren zijn onderdeel van de Living Planet Index (LPI) die het CBS berekent. Al langere tijd worden vooral in het agrarisch gebied en in de open natuurgebieden zoals heide en duinen afnemende afnames geconstateerd. De aantallen van karakteristieke weidevogels als de Grutto en de Kievit zijn de afgelopen decennia sterk geslonken. Daarentegen vertonen moerasvogels de laatste jaren juist een stijgende lijn. Reigerachtigen en soorten die leven in ruige rietlanden zoals de Blauwborst, doen het bijvoorbeeld goed. Ook bij bosvogels laat de graadmeter recent een lichte toename zien.

De indicatoren zijn vooral geschikt om een algemene indruk te krijgen van de toestand per leefgebied. Het is daarbij wel van belang om te bedenken dat de ontwikkeling van de onderliggende soorten flink kan verschillen.

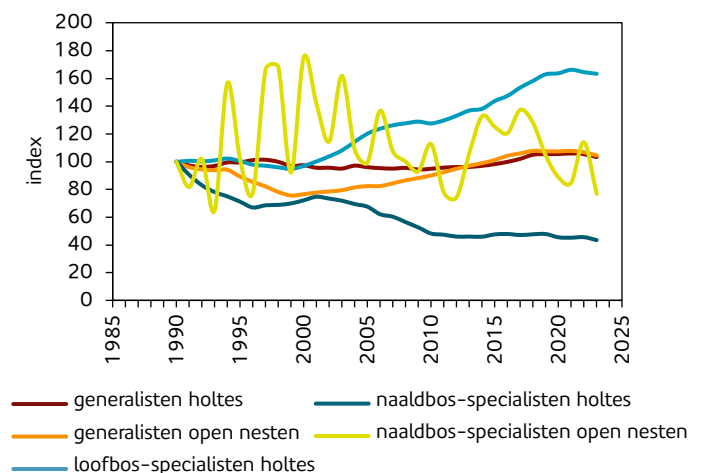

⚡ De positieve ontwikkeling van vogels die vooral in moerasgebieden broeden springt het meeste in het oog. Denk aan soorten als de Roerdomp, Rietzanger en Snor. Dat neemt niet weg dat er grote verschillen zijn tussen moerasvogels, zo zijn soorten als Zomertaling en Grote Karekiet sterk afgenomen.

Ontwikkelingen bij bosvogels

Over de hele periode vanaf 1990 laat de indicator voor bosvogels een stabiele trend zien, met zelfs een lichte stijging in de afgelopen jaren. Onder de oppervlakte zijn er echter duidelijke verschillen tussen soorten, die meestal te verklaren zijn door hun ecologie. Zo nemen soorten die broeden in natuurlijke holtes vooral in loofbossen toe. Daartegenover staat dat holenbroeders met een voorkeur voor naaldbossen juist een achteruitgang vertonen. Dit lijkt samen te hangen met de transformatie van aangeplante naaldbossen naar loofbossen en het ouder worden van bestaande loofbossen, waarin meer dood hout blijft staan. Broedvogels die in open nesten in naaldbomen broeden laten een wisselvallig patroon zien. Kruisbekken en Sijzen broeden bijvoorbeeld massaler na influxen in de winter, terwijl de aantallen in andere jaren laag blijven.

Door de ontwikkelingen van deze ecologische soortgroepen naast elkaar te leggen, kunnen we beter begrijpen hoe veranderingen in het leefgebied 'bos' invloed hebben op de verschillende broedvogelsoorten die hier leven.

⚡ De ontwikkelingen van broedvogels in bossen variëren sterk per bostype en type nest. Kuifmezen en Zwarte Mezen broeden in holtes van dode naaldbomen en nemen in aantal af. De meeste soorten die in oudere loofbomen broeden, bijvoorbeeld Boomklover en Kleine Bonte Specht, nemen toe.

Meer van dit soort artikelen lezen? Word lid van Sovon!

Dit artikel verscheen in de Vogelbalans. Sovon geeft eens per jaar Vogelbalans uit. In de Vogelbalans zet Sovon de belangrijkste actuele ontwikkelingen op een rij. Welke soorten nemen toe en welke zijn steeds minder te zien? Leden van Sovon krijgen Vogelbalans automatisch opgestuurd.

Lees meer over de Vogelbalans
op sovon.nl/vogelbalans

